

КОММУНИСТИЧЕСКО ТӨСХЛТИН АГЪУ ИК ЗУРА

Мана социалистическ Төрсн авр-
тә гидг политическ болн күч-көлснә
йилгән өргмдтә өдрмүдт бәәнә.
Ирх джилн январь сард болх
Коммунистическ партин XXI-ч хур-
гин туск тоолвр ода советск олт
сай улсин ухан-седклинь эзджәнә.
Партин XXI-ч хург мана олт-амтиг
коммунизмн төлә ноолдана агъу ик
программар агехми.

Ноябрн 12-т бодсн КПСС-н
ЦК-н Пленум ним төрмүд хәләв:
1. «1959-1965 джилмүдт СССР-н
олт-амтиә эдл-ахун делгрлтин конт-
рольн тоогъин тускар» КПСС-н
XXI-ч хург деер Н. С. Хрущевин
кех докладин тезисмүд;
2. «Бәәдл-джиргъләә школмудин зал-
гълдаг батлхин тускар болн орн-
нутт олт-амтиә эрдм-сургулин
системиг цааранднь делгрүлхин
тускар». КПСС-н XXI-ч хург деер
Н. С. Хрущевин кех докладин те-
зисмүдлә болн бәәдл-джиргъләә
школмудин залгълдаг батлхин тус-
кар болн орн-нутт олт-амтиә эрдм-
сургулин системиг цааранднь дел-
грүлхин тускар КПСС-н ЦК-н болн
СССР-н Министрмүдин Советин те-
зисмүдиг Пленум, таасдж эвчлв.
(Сүл төрнь СССР-н Деер Советин

хәләврт орулдж өгдхми).
Коммунистическ партинь эргид
хамцен советск олт-амти, ик гидг
өөдмд күрәд, авртә гидг
хүврәт делдәд, ода мана орн-нутт
эврәннь делгрлтин шин эркт чинртә
цагур — коммунистическ обществиг
делгү тосехх цагин эргид ордж чадх
аргъта болсиг КПСС-н ЦК-н ноябрьск
Пленумин шивдврмүд герчлдж
үзүлджәнә.

КПСС-н XX-ч хургин тууджлч
шивдврмүд күңәд, мана орн-нуттин
олт-амти промышленностьд, селәнә
эдл-ахуд, наукин болн культурин
делгрлтид, күч-көлсчирин бәәхтә
теткүлтә джиргъльн өбдәлгәнд шин,
йилгән авртә дилврмүд бәрсн
үр Н. С. Хрущевин докладин тезис-
мүдә сәәнәр үзгдд медгджәнә.
Советск Союз уралан орджак цагин
гол төрнь — ода коммунизмн ма-
териальн-техническ базиг цуг хал-
харнь делдлгән, мана Төрснә эконо-
мическ күчн-чидлиг болн харел-
тин күчиг цааранднь батлгән, терү-
нлә хамднь советск олт-амтиә өсд-
йовх материалн болн седкл-ухани
кергалтсиг улм күтцәр хангъгал-
гън болхми. Эн — капиталистическ
делкәлә дөрлдәнд негиг йилгъч

девсн болдж гархми, әми болгъна
тоод продукц гаргългъар капитали-
стическ хамтин ик делгрлтә орн-
нутгудиг күңд, давд гарх тууджл-
гч эркт төр илдән күңәдхми.

Иргч долан джилд, СССР-н олт-
амтиә эдл-аху, хамтин түрүн болдж
тегәд түүнә гол болгч — күнд ин-
дустр, капиталистическ орн-нутгуд-
ин, тер тоод Америкн Соединени
Штатсин экономикн делгрлтин йову-
дас кесг холван хурдн ишкдләр
өсхми. Өөрхн 15 джилн бийдн —
мана орн-нуттин промышленностин
негиг йилгъч халхсн продукц
гаргългъан 2 — 3 холванас даву-
лдж өсхми. Эн цагин эргид СССР
производствин цуг кемджәгъарн бәә-
тхә, бас әми болгъна тоод продукц
гаргългъарн нарт делкәд түрүн ор-
мд гархми, мана орн-нутт коммуниз-
мин материалн-техническ баз дел-
длгхми, әннн тегәд, капиталисти-
ческ амтин ик делгрлтә орн-нут-
гудла ни экономическ дөрлдәнд Со-
ветск Союзин алдр дилвр болдж
гархми.

Иргч долан джил — орн-нутт
делгү электрификац кехин туск
Ленинә идеяиг күңәлгәнд негиг
йилгъч цаг болдж гархми. Олт-
амтиә эдл-ахун цуг халхд эн цагт
техническ шин уралан өслт кегдх-
ми. Эврә Төрсн орндан машин тосхл-
гън, нег үлү станокс тосхлгән,

прибор келгән, радиоэлектроник,
электротехник, металлургин, хи-
мин, нефтин болн газин промыш-
ленностин төлә шин, улм яерулдсн
зүсн оборудовань кедж гаргългън
юмни түрүнд теткдхми, полимерн
материалмүд гаргългън икүлдгхми,
атоми күчиг төвкнүнә төлә олзл-
гъна агъу цаарандан өргдүлгдхми.

Социалистическ промышленно-
стин, селәнә эдл-ахун, көлгнә болн
залгълдана делгрлтин тускар тезис-
мүдт бәәх контрольн тоогъар со-
ветск күн болгън бахтдж, дөннх.
1965 джил промышленностин гар-
гъх гүртм продукц, 1958 джилнә
дүнбүцүлхд, кирцхд 80 процент өс-
ми, тер тоод «А» — багд, — произ-
водствин средств кедж гаргългън —
85 — 88 процент, «Б» — багд, —
олт амти эдлг өлг-эд гаргългън —
62 — 65 процент өсхми. Контрольн
тоогъин проектд социалистическ
земледель болн мал өсклгән цаа-
рандан өбдлүлгдхәр темдлгджәнә,
тер дотр буудян эдл-аху долан джи-
лин сүүләр джилдән 10 — 11 мил-
лиард пуд буудя өгч мадх кемдәнд
күргдхми.

Иргч долан джил — орн-нуттин
цуг райодар нег үлү дорд үзгин
райодар тосхлитиг урдн үзгдәд уга
кевәр делгрүлгънә цаг болдж гарх-
ми. 1959 — 1965 джилмүдт капита-
льн тавцин кемдән, урдк долан

джилнлә дүнбүцүлхд, 1,8 миллиард
өсәд, Советск йосна бәәх цуг джил-
мүдт олт-амтиә эдл-ахуд орулгдсн
капитальн тавцин кемдәнлә әдл
шаху болхми.

Коммунистическ партъ келн-амт-
нә ленинск политикиг хаджилт уга-
гъар, ардн ордж күңәджәхи, тускиг
СССР-н олт-амтиә эдл-ахун делгр-
лтин контрольн то герчлдж үзүлджән-
нә. Энүг күңәлгън — орн-нуттин
агъуд производительн чидлмүдиг чи-
кәр бәәрлүлх кергтәгъәс иштә, эвдр-
шго, агъу күчтә Советск Союзиг бүр-
дәгч — ах-дү болгч Советск Социали-
ческ Республиксин цугтаннь эконо-
мическ болн культури өслтиг цуг
халхарнь цааранднь өбдлүлгън хә-
ләгдджәнә.

Советск обществин делгрлтин закон
— социалистическ производствин
олт күч-көлснә гарцин ул деер олт-
амтиә бәәдл-джиргълиг зогсгә өскл-
гън мөн. Коммунистическ партъ болн
Советск правительств олт-амтиә элвг
хүв-кишгин туст өгчәх килмдәр
контрольн то экнәс авн сүл күртлән
дүөрн. Делгрлтин өдгә цагин эв-
снбәр, советск улсин күчлгъәр
агъу күчтә промышленность, авртә
ик селәнә эдл-ахун производств бүр-
дәгдсн цагт, өөрхн цагин эргид мана
көдлмшч класс, колхозн крестьянств,
интеллигенц, цуг советск улс улм
(Чилгъч 3-4 халх)

КОММУНИСТИЧЕСК ТОСХЛТИН АГЪУ ИК ЗУРА

(Чилгчнь).

«саянар бaaдж джиргъх эвранны оедж йовх материалн болн культури кергилгъан улм кутц теткдж чадхд кергтa таалнь цугъар баанa» — гидж тезисмудт келгдджанa.

Оли-амтна эдлдг хот-хол болн промышлени эд-тавр гаргългъиг икар осклгън, балгъсдар, кодлмшчирин поселкесар болн селан газмудар амтн баах гермуд икар тосхдж, амтна баадлиг ундеарнь ясурух тор контролнь тоод халагдджанa. Бички джалв авдг кодлмшчирин болн уулд церглачирин авдг монгъгна кемджaг долан джилин эргид 270—350 арслнь бааснасны 500—600 арслнь кургдж оскхар темдгилгджанa, пенсин теткул бас цаарандан ясурулгдхмн. СССР удл утарт делкад кодлмшин амтин ахрхитa амтин ахрхн неделта оринутт хуврагдх тор кунцагдхар шишлинь систем дилгден баанa. Оли-амтиг бытовой болн гуулганa теткул, эрул-менд харлгън икар ясурулгдхар темдгилгджанa.

Коммунистическ сургъмдж оглгъна, оли-амтнд эрдм-сургуль дасхлгъна, наукин болн культури тормудт тезисмудт ик орм оггдджанa. Школмудин омн тавгдджах ах тормуднь оедж йовх уйнриг джиргълд, туста кодлмшт чадмгар сургългън, мау улм холвджана.

багчудт социалестическ обществин авц — барциг икар кундлдг дасхлгън.

КПСС-н XXI-ч хург ирх долан джилд СССР-н оли-амтна эдл-ахун делгрлтин контролнь то халадж батлгън — Коммунистическ партин болн советск оли-амтна баадл-джиргълд ончта эрки уулдвр болхмн. Эн зураг кунцагън — Советск Союзин, социализмин цуг нарт делкан системин экономическ кучн-чидлиг цааранднь батрулгън болдж гархмн. Эн цуг ори-нутгудин куч-колсчирин, нарт делкан коммунистическ болн кодлмшчирин джисанa, цуг прогрессивн кумн-амтна омн СССР-н куч-колсчир эвранны интернационалнь даалгъван кунцагъна шин герчнь болдж гархмн.

Эвранны цуг дилвринь болн агъу ик зурагъинь Коммунистическ партъ, энунa кунъкан ухата гардвр, энунa аврта гидг политическ бурдагч уулдвр делддж огчахиг советск улс медна. КПСС-н XXI-ч хургиг тосдж, мана ори-нутгин кодлмшч класс, колхозн крестьянств, интеллигенц, эвранны торскн партиннь болн энунa Ленинск Централнь Комитет эргнд улм батар хамцдж, коммунизмин тола поолданд эвранны кучн-чидлан